

۱- مقررات گمرکی مربوط به کالای همراه مسافر

الف - مسافران خروجی

مسافران خروجی اعم از اینکه ایرانی باشند یا خارجی می توانند علاوه بر وسایل سفر و لوازم شخصی، کالاهای ایرانی به هر میزان و کالای غیر ایرانی تا سقف مقرر در آئین نامه مسافران ورودی را همراه ببرند مشروط بر آنکه هر دو گروه کالا جنبه تجاری پیدا نکند.

- اشیاء عتیقه و کتب خطی ممنوع است.
- اتباع خارجی که بطور رسمی در ایران به کار یا تحصیل اشتغال دارند در پایان کار یا تحصیل می توانند لوازم منزل خود را در حد متعارف بدون ارائه مجوز یا کارت بازرگانی از کشور خارج نمایند.

خشکبار

• خروج انواع خشکبار به همراه مسافر، به مقداری که جنبه تجاری نداشته باشد، بلامانع است. حداکثر مقدار مجاز بسته برای خروج به ازای هر گذرنامه ۱۰ کیلوگرم و زعفران به ازای هر گذرنامه ۱۰۰ گرم می باشد.

- محدودیت های فوق شامل جهانگردانی که دارای گذرنامه خارجی می باشند، نمی شود.
- خروج بسته، مغز بسته، خشکبار، زعفران برای مسافران به عتبات عالیات و سایر اماکن مقدسه ممنوع است.

فرش و گلیم

• خروج فرش دستباف به همراه مسافر تا سقف ۲۰ متر مربع مجاز بوده و محدودیتی از نظر تعداد قطعات فرش همراه مسافر در سقف متر از ذکر شده وجود نخواهد داشت.

- خروج فرش همراه مسافر علاوه بر مرزهای هوایی از مرزهای زمینی و دریایی نیز مجاز می باشد. خروج فرشهای نفیس و سایر اشیایی که دارای ارزشهای تاریخی و میراث فرهنگی هستند به همراه مسافر ممنوع است.
- خروج فرش همراه مسافر به مقصد کشورهای زیارتی عراق، سوریه و عربستان سعودی ممنوع می باشد.

ارز همراه مسافر

• ورود ارز به کشور به هر میزان آزاد می باشد. بدیهی است مسافری که ارز همراه خود را با تسلیم اظهارنامه ارزی به شعب بانک ملی مستقر در مبادی ورودی اظهار و گواهی دریافت نمایند.

- به موجب مقررات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران خروج وجه نقد حداکثر بمبلغ ۵۰۰۰ دلار (و یا معادل آن به ارزهای دیگر) توسط هر مسافر بلامانع می باشد.

• خروج وجه نقد بیش از سقف تعیین شده موقوف به ارائه اظهارنامه ارزی و یا اعلامیه بانکی مربوط (و یا هر سند بانکی که مبین پرداخت وجه بصورت اسکناس از محل حساب ارزی یا فروش ارز باشد) توسط مسافر خواهد بود.

- خروج نقدي ارز در قالب چك و یا چك هاي مسافري بانكي بلامانع مي باشد.
- میزان خروج و ورود ریال ایرانی همراه مسافر حداکثر پانصد هزار ریال (۵۰۰،۰۰۰) می باشد.

طلا و نقره

• ورود زیور آلات طلای همراه مسافر از قبیل گردنبند، دستبند، گوشواره، انگشتری، النگو، ساعت و غیره در حد متعارف و برای مصارف شخصی بصورت واحد مجاز بوده و ورود مازاد بر آن منوط به کسب اجازه قبلی از بانک مرکزی می باشد.

- خروج زیور آلات شخصی همراه مسافر، حداکثر تا میزان ۱۵۰ گرم از انواع مصنوعات طلا مجاز خواهد بود.
- خروج مصنوعات و ظروف نقره بعنوان هدیه و سوغات توسط مسافر حداکثر تا میزان ۳ کیلوگرم مجاز می باشد مشروط بر اینکه اشیاء مذکور از زمره آثار فرهنگی و تاریخی محسوب نگردد.

آثار هنری و اشیای عتیقه

• خروج اشیای عتیقه، آثار هنری اصیل، کتابهای خطی و چاپ سنگی، قطعات خوشنویسی شده، اوراق مینیاتور، انواع سکه های گرانها و هر نوع اشیای تاریخی و میراث فرهنگی ممنوع است.

سلاح و مهمات

• خروج اسلحه و مهمات و تجهیزات نظامی از کشور ممنوع است.

ب - مسافران ورودی

• مسافران ایرانی یا غیر ایرانی که از خارج کشور یا از مناطق آزاد تجاری، صنعتی به کشور وارد می شوند، علاوه بر اسباب سفر و اشیای شخصی مستعمل همراه خود که به شرط غیرتجاری بودن از پرداخت پایه حقوق ورودی معاف است، می توانند در سال یک بار کالا به ارزش حداکثر (۸۰) دلار با معافیت از پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی به شرط غیرتجاری بودن و مازاد بر ارزش مذکور را با پرداخت حقوق گمرکی و دو برابر سود بازرگانی وارد و ترخیص نمایند.

- اسباب سفر و اشیاء شخصی مستعمل همراه مسافر در صورتی که جنبه تجاری نداشته باشد بطور کلی از پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی معاف می باشند.
- مواد اولیه و قطعات و لوازم فنی برای واحدهای تولیدی توسط مسافرین قابل ترخیص نمی باشد.
- اسباب سفر و اشیاء شخصی باید همراه مسافر بوده و یا در زمان توقف وی در خارج به مؤسسه حمل و نقل تحویل و به فاصله یک ماه قبل تا یک ماه بعد از ورود مسافر به گمرک برسد.

مقررات واردات ابزار آلات کار همراه کارگران

آلات و افزار دستی مستعمل مربوط به کار و حرفه ایرانیان و خارجیانی که برای اقامت دائم به ایران می آیند مشمول معافیت مسافری بند ۷ ماده ۳۷ قانون امور گمرکی می باشند مشروط بر اینکه:

الف - اشتغال آن افراد به حرفه و پیشه کار مورد ادعا به تصدیق مقامات کنسولی ایران در کشور محل اقامت قبلی آنان رسیده باشد و در نقاطی که فاقد مقامات کنسولی ایران باشد ارائه گواهی مقامات محلی کفایت می کند.

ب- کالا یک ماه قبل از ورود تا نه ماه بعد از ورود آنان به گمرک برسد.

ج- ماشین آلات و دستگاهها از شمول این مقررات مستثنی بوده و تابع شرایط ورود طبق قانون مقررات صادرات و واردات می باشد.

د- جنبه تجاري نداشته باشد .

مقررات واردات کالاهاي همراه ایرانیان مقیم خارج

لوازم خانه و اشیای شخصی مستعمل ایرانیان مقیم خارج اعم از مسافر با گذرنامه عادي ، خدمت و یا سیاسی که مدت اقامت آنان در خارج يك سال یا بیشتر بوده و شش ماه آخر آن متوالي باشد و لوازم خانه و اشیاء مستعمل اتباع خارجه که براي اقامت به ایران وارد می شوند ، مشروط بر اینکه :

الف - لوازم و اشیای مزبور از کشور و محل اقامت مسافر حمل و یکماه قبل تا نه ماه بعد از ورود مسافر به گمرک برسد .

ب - لوازم و اشیای مزبور با وضع و شئون اجتماعي آنان مناسب بوده و جنبه تجاري نداشته باشد .

ج - ظرف مدت پنج سال قبل از آن از چنین معافیتی استفاده نکرده باشند .

د- کارمندان دولت که برای انجام مأموریت يك ساله و یا بیشتر به خارج اعزام می شوند در صورتی که قبل از پایان مأموریت و توقف يك ساله وارد کشور شوند مشمول شرط مدت یکساله توقف مذکور در این بند نخواهند بود .

منظور از اشیاء و لوازم شخصی مذکور در این قانون اشیایی است که عرفاً فقط مورد استفاده صاحب آن قرار گیرد و منظور از لوازم خانه اشیایی است که عرفاً مورد استفاده خانواده صاحب آن اشیاء هنگام اقامت در يك محل باشد . اتومبیل شخصی مشمول مقررات فوق الذکر نمی باشد .

و- واردات کالاهای همراه مسافران ورودی به کشور که جزو لوازم شخصی آنان و در حد متعارف می باشد به تشخیص گمرک مجاز است .

ممنوعیت های کلی واردات و صادرات

براساس قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران ، ورود برخی کالاها و یا صدور آنها به طور کلی ممنوع است .

بعضی از این کالاها عبارتند از :

۱- مشروبات الکلی ۲- وسایل قمار ۳- اسلحه سرد و گرم و مواد محترقه و منفجره ۴- مواد مخدر ۵- نشریات ، تصاویر ، فیلم ، عکس و هر کالایی که مغایر شئونات مذهبی و ملی کشور باشد ۶- هر نوع نوشته مخالف مذهب رسمی کشور و یا مخل نظم و عفت عمومی و شئون ملی ۷- سایر کالاهایی که منع شرعی و قانونی دارند ، و یا ورود و صدور آن به موجب جدول تعرفه گمرکی ممنوع شناخته شده است .

• یخچال - یخچال فریزر - فریزر - تلویزیون و رادیو ضبط (به استثنای رادیو ضبط پرتابل) از فهرست کالاهای مسافری با معافیت گمرکی حذف گردیده است . این ممنوعیت شامل کالاهای همراه مسافرین عادي مبادی ورودی و مناطق آزاد تجاري صنعتی است .

• ترخیص کالاهای موضوع ممنوعیت کالاهای حجیم مذکور در صورتیکه جنبه غیرتجاري داشته باشد بدون استفاده از معافیت و با اخذ حقوق ورودی بلامانع می باشد .

• ممنوعیت ورود کالاهای مذکور شامل مسافران گذر مرزی و آن دسته از مسافران ورودی که از معافیت مسافری استفاده نمی کنند و در عوض اقدام به خرید از فروشگاههای شاهد در مبادی ورودی کشور می نمایند ، نیز می شود .

• ورود حیوانات و پرندگان اهلی منوط به ارائه گواهی بهداشت از کشور مبدأ و تأیید سازمان دامپزشکی می باشد و صدور آنها نیز منوط به ارائه گواهی بهداشت از سازمان دامپزشکی خواهد بود .

• ورود و صدور حیوانات و پرندگان وحشی منوط به ارائه گواهی از سازمان حفاظت محیط زیست خواهد بود .

• ورود و ترخیص اقلام مخابراتی « تلفن بی سیم و ... » منوط به ارائه مجوز از وزارت پست - تلگراف و تلفن می باشد .

• ورود و ترخیص گیاهان « گل - نهال و ... » و انواع بذر منوط به ارائه مجوز از قرنطینه نباتی می باشد .

• ورود و ترخیص ماهی زنده منوط به ارائه مجوز وزارت جهاد کشاورزی می باشد .

قوانین مربوط به ورود موقت خودرو

• صدور پروانه ورود موقت برای اتومبیل های مسافرین وارده به کشور صرفاً برای آن دسته از مسافرین انجام خواهد شد که اولاً مقیم خارج از کشور بوده و ثانیاً شرط شش ماه اقامت متوالي را در کشور مربوطه داشته باشند .

• مسافران خارجی و جهانگردان یا ایرانیان مقیم خارج از کشور که دارای شرایط فوق الذکر می باشند و با خودروی شخصی خود وارد کشور می شوند هرگاه برای آن خودرو جواز عبور از کانونهای جهانگردی کشور های ملحق به (کارنه دوپاساژ) در دست داشته باشند و به گمرک ورودی ارائه دهند می توانند متناسب با مهلت ویزا و حداکثر تا سه ماه با توجه به مدت اعتبار جواز عبور بدون الزام به تسلیم اظهارنامه یا تأدییه وجه الضمان به گمرک ، از وسیله نقلیه خود در کشور استفاده کنند

و در مدت مزبور چندین بار با وسیله خود از راههای مجاز وارد و خارج شوند .

• ورود موقت خودرو سوارى شخصی به همراه مسافر به صورتهای زیر امکان پذیر است :

خارجیان و ایرانیان مقیم خارج از کشور می توانند با دریافت دفترچه تردد (کارنه دوپاساژ یا تریپ تیک) و تطبیق نام دارنده کارنه مندرج روی جلد دفترچه کارنه با وارد کننده خودرو و همچنین تطبیق مشخصات خودرو با مندرجات کارنه از کانونهای اتومبیل رانی کشور مبدأ که برای ایران معتبر بوده - با ملحوظ نمودن مندرجات پشت جلد دفترچه منبی

بر اعتبار آن برای ایران و همچنین عدم قید ایران در مهر بیضی شکل ضرب شده بر روی کارنه - و تاریخ اعتبار آن منقضی نشده باشد (تاریخ انقضای اعتبار روی جلد کارنه قید شده است) ، نسبت به ورود موقت به کشور اقدام کنند .

• مدت مجاز اقامت خودروهایی که به صورت ورود موقت به کشور وارد می شوند ۳ ماه خواهد بود و پس از مدت فوق باید از کشور خارج شود . تمدید مهلت های مذکور منوط به موافقت قبلی گمرک ایران خواهد بود .

• خودر های شخصی که به صورت موقت و برای تردد بیش از ده روز وارد کشور می شوند جهت اخذ پلاک موقت شهربانی پس از اخذ گواهی مربوطه از گمرک مرز ورود باید به اولین واحد شماره گذاری راهنمایی و رانندگی که در گواهی صادره از گمرک مرز ورود مشخص شده ، مراجعه نمایند .

• کسانی که به دلایلی موفق به اخذ دفترچه کارنه دوپاساژ یا تریپ تیک نشده اند ، می توانند در مرز ورودی با سپرده نقدي و یا ضمانت نامه بانکی یا تضمین بیمه نامه نسبت به اخذ پروانه ورود موقت با رعایت شرایط مقرر (در صورت ایرانی بودن اولاً مقیم خارج باشند و ثانیاً حداقل ۶ ماه اقامت متوالي در خارج از کشور و در مورد خارجیان داشتن ویزای معتبر توریستی) اقدام نمایند . این روش به دلیل طولانی بودن مراحل اداری توصیه نمی شود .

• براساس آئین نامه اجرایی قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی مصوب ۱۳۷۰ ، علاوه بر کالاهای قابل ورود توسط مسافران و اعمال معافیت های گمرکی ، هر جهانگرد می تواند کالاهای مشروح زیر که جنبه تجاري نداشته و عرفاً می تواند همراه داشته باشند به کشور وارد و به هنگام خروج از کشور خارج نماید .

فهرست مشخصات این وسایل در برگه « کالای همراه جهانگرد» در گمرک ثبت می شود :

الف- جواهرات شخصی ، يك دستگاه دوربین عكاسی ، يك دستگاه دوربین ویدئو یا فیلمبرداری غیر حرفه ای، يك دستگاه دوربین چشمی ، يك دستگاه وسیله موسیقي قابل حمل ، يك دستگاه رادیو پخش و ضبط قابل حمل ، يك دستگاه کامپیوتر شخصی قابل حمل ، جعبه وسایل کمکهای اولیه ، يك چادر اردویی با وسایل آن ، وسایل ورزشی از قبیل وسایل ماهیگیری ، قایق تفریحی کوچکتر از ۵/۵ متر ، وسایل اسکی معمولی و آبی و راکت و تنیس و وسایل مشابه .

ب- خروج اشیای عتیقه ، مسکوکات قدیمی ، آثار اصیل فرهنگی ، کتب خطی ، تابلوهای نقاشی عتیقه و مانند آنها مجاز نیست و ممنوع می باشد

ج- براساس کنوانسیون CTES خروج ۲۵۰ گرم خاویار مهور به مهر و پلمپ شرکت مادر تخصصی خدمات کشاورزی و قبض خرید فروشگاه فرودگاه بلامانع است

د- هر جهانگرد خارجی که از کشور خارج می شود می تواند براساس تسهیلات مقرر مسافری ، علاوه بر لوازم شخصی متعارف صنایع دستی یا محصولات مجاز کشور و کتاب و مطبوعات را با حفظ جنبه غیر تجاري آن از کشور خارج نماید .

قوانین گمرکی مربوط به ورود خبرنگاران خارجی

خبرنگاران رسانه های خارجی هنگام ورود به کشور با ارائه کارت خبرنگاری معتبر می توانند کلیه وسایل و تجهیزات خبری از جمله رایانه دستی ، دوربین عکاسی ، فیلمبرداری ، ضبط و دیگر امکانات مورد نیاز جهت تهیه خبر در عرف بین المللی پس از ثبت در برگه اعلام ورود توسط گمرک را وارد کشور نمایند و در هنگام خروج نیز عیناً این وسایل را خارج کنند .
خبرنگاران می توانند وسایل مخابراتی از جمله تجهیزات ماهواره ای بی سیم ، تلفن و دیگر وسایل مرتبط همراه خود را نیز با اخذ مجوز از سوی اداره مخابرات به صورت ورود موقت وارد کشور نمایند.
خبرنگاران با اخذ دفترچه کارنه دوپاساژ (تریپ تیک) و یا اخذ پروانه ورود موقت می توانند خودروهای خود را وارد و پس از انجام مأموریت از کشور خارج کنند .

مقررات مربوط به مسافران آسیای میانه

(تجارت چمدانی)

خروج کالاهای ایرانی به هر میزان به همراه هر تبعه خارجی با رعایت سقف غیرتجاری بدون ارائه کارت بازرگانی و بدون مجوزهای متداول برای صادرات بلامانع می باشد .
خروج کالاهای یارانه ای و اساسی از شمول مقررات این بند خارج است . همچنین خروج اشیاء عتیقه و کتب خطی و همچنین کالاهایی که صادرات آنها از نظر شرعی و یا قانونی ممنوع است ، مشمول این بند نمی باشد .
مسافران عازم کشورهای مستقل مشترک المنافع ، در صورتی که بخواهند از مرزهای هوایی خارج شوند جهت سهولت بیشتر می توانند کالاهای همراه خود را از طریق زمینی به مقصد ارسال نمایند .

ارسال نمونه کالا

ارسال کالا اعم ساخت داخل یا خارج بعنوان نمونه تجاری ، یا برای آزمایش ، تجزیه ، یا تعمیر در صورتی که حجم تجاری نداشته و از انواع ممنوع الصدور شرعی یا قانونی نبوده و از نوع عتیقه نیز نباشد ، بدون مطالبه کارت بازرگانی ، و مجوز صدور بلامانع است و مازاد بر آن با کسب مجوزهای لازم و رعایت مقررات مربوط میسر خواهد بود . در صورتی که خروج کالا از این طریق در رابطه با کالاهایی در مجموع به صورت یک جریان تجاری درآید، وزارت بازرگانی می تواند فهرست آن کالاها را برای جلوگیری از خروج آنها به گمرکات اعلام نماید .

خروج آثار صوتی و آلات موسیقی

ارسال کلیه آثار صوتی (اعم از CD و نوار) که دارای مجوز تکثیر از مرکز موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می باشند به خارج از کشور و از کلیه مبادی خروجی ، با رعایت کلیه مقررات و ضوابط گمرکی به هر میزان مجاز می باشد .
در مورد ارسال نوارهای کاست فاقد مجوز تکثیر ، با تشخیص و مجوز ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی بلامانع خواهد بود .
خروج آثار صوتی و تصویری و رایانه ای و آثار مکتوب شامل کتاب و مطبوعات با رعایت سایر مقررات (تجاری نبودن) از طریق واحدهای پستی به خارج از کشور بدون اظهار نظر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بلامانع است .

خروج محصولات فرهنگی و هنری

منظور از محصولات فرهنگی و هنری آثار سمعی و بصری ، آثار هنری ، مطبوعات ، نشریات و کلیه مواد تبلیغی و فرهنگی ، هنرهای سنتی و صنایع دستی می باشد .

خروج کلیه آثار از کشور به صورت محموله پستی ، همراه مسافر با تجاری به استثنای موارد زیر آزاد می باشد :

الف - قرآن مجید که دارای مهر تأیید شورای نظارت بر چاپ و نشر قرآن (وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی) نباشد .

ب- فیلمهای سینمایی ۳۵ میلیمتری .

ج- اصل کلیه کتب خطی قدیمی و چاپ سنگی .

د- آثار هنری و ادوات موسیقی که جزء میراث فرهنگی کشور محسوب می شود .

نحوه تشخیص و تعیین مصدق موارد مربوط به بندهای (ج) و (د) براساس قوانین و مقررات مربوط توسط سازمان میراث فرهنگی کشور اعلام می شود .

خروج موارد ممنوعه و یا تشخیص مواردی که توسط مأموران گمرک و پست مشکوک تلقی می شوند با مجوز مراجعی که توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اعلام می گردد بلامانع خواهد بود .

خروج محصولات فرهنگی و هنری به صورت تجاری مستلزم رعایت قوانین و مقررات مرتبط می باشد .

چند نکته مهم

جاسازی هرگونه کالا و اختفاء آن از دید مأموران گمرک قاچاق تلقی می شود و مشمول مقررات مربوط به قاچاق کالا خواهد بود .

عدم انطباق کالای همراه مسافر با اظهارنامه گمرکی به منزله اظهار خلاف تلقی شده و تخلف از مقررات گمرکی محسوب می شود .